

ת"פ (אילת) 11573-09-24 - מדינת ישראל נ' יניב חמדאן

ת"פ (אילת) 11573-09-24 - מדינת ישראל נ' יניב חמדאן שלום אילת

ת"פ (אילת) 11573-09-24

מדינת ישראל

נגד

יניב חמדאן

בית משפט השלום באילת

[12.12.2024]

כבוד השופט, סגן הנשיא שי ברגר

החלטה

1. לפניי בקשה לביטול כתב אישום שהוגש נגד הנאשם, מטעמי הגנה מן הצדק, מחמת אי קיום חובת היידוע והשימוע כנדרש לפי סעיף 60 א' לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב - 1982 (להלן: החסד"פ). רקע וטענות הצדדים:

2. ביום 4.9.24 הוגש כנגד הנאשם כתב אישום אשר מייחס לו עבירה של החזקת אגרופן או סכין שלא כדין, לפי סעיף 186 (א) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: חוק העונשין).

3. בדיון שהתקיים ביום 3.12.24, העלתה ב"כ הנאשם טענה מקדמית של הגנה מן הצדק, במסגרתה ביקשה להורות על ביטול כתב האישום בגין אי קיום חובת היידוע והשימוע בתיק זה. לטענתה, כלל לא נשלח אל הנאשם מכתב יידוע ולא נערך שימוע בעניינו, ועל כן, מדובר בהפרה של חובת היידוע והשימוע כלפי הנאשם המצדיקה את ביטול כתב האישום.

4. ביום 4.12.24, הוגשה תגובת המאשימה. המאשימה טענה כי אין לקבל את טענת הנאשם, שכן מכתב היידוע נשלח ונמסר לנאשם על פי דין. לטענתה, מכתב היידוע נשלח ביום 5.12.23 בדואר רשום לכתובת הנאשם במשרד הפנים בישוב ינואח-ג'ת, נמסר לייעדו ביום 28.1.24 ועל כן יש לראות אותו כאילו הומצא כדין גם בלא חתימה על אישור מסירה.

5. ביום 11.12.24, הוגשה תשובת ב"כ הנאשם לתגובת המאשימה. נטען, כי דבר הדואר לא התקבל על ידי הנאשם וכי ביום 28.1.24 היה הנאשם שרוי במעצר בית מלא בכתובת רח' ירושלים השלמה 682 בעיר אילת ועל כן הנאשם לא קיבל את מכתב היידוע.

6. הסמכות להורות על ביטול כתב האישום בנסיבות של העדר יידוע נכללת בדוקטרינת ההגנה מן הצדק, אשר נותנת בידי בית המשפט את הסמכות להורות על ביטול של כתב האישום, אם שוכנע שהגשתו או בירורו פוגעים בעקרונות צדק והגינות משפטית, וזאת במנותק משאלת אשמתו או חפותו של הנאשם. סמכות זו מעוגנת בסעיף 149 (10), המגדיר את ההגנה מן הצדק כדלקמן:

"הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית".

7. הליך היידוע וזכות השימוע מעוגנים בסעיף 60 א' לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן "החסד"פ) הקובע לענייננו כי:

"(א). רשות התביעה שאליה הועבר חומר חקירה הנוגע לעבירת פשע תשלח לחשוד הודעה על כך לפי הכתובת הידועה לה, אלא אם כן החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי הענין, כי קיימת מניעה לכך.

...

(ג) נשלחה הודעה לפי סעיף זה בדואר רשום, רואים אותה כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור מסירה.

(ד) חשוד רשאי, בתוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה, לפנות בכתב לרשות התביעה כאמור בסעיף קטן (ב), בבקשה מנומקת, להימנע מהגשת כתב אישום, או מהגשת כתב אישום בעבירה פלונית; פרקליט המדינה, פרקליט המחוז, ראש יחידת התביעות או מי שהם הסמיכו לכך, לפי הענין, רשאים להאריך את המועד האמור."

(ה) החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי הענין, מטעמים שיירשמו, כי הנסיבות מצדיקות זאת, רשאי הוא להגיש כתב אישום, בטרם חלפו 30 הימים ואף בטרם פנה החשוד כאמור בסעיף קטן (ד). "

8. זכות השימוע הינה זכות יסוד שנועדה לאפשר לחשוד בעבירה מסוג פשע לשטוח את טענותיו לפני הרשות

המוסמכת טרם תחליט, אם יש מקום להעמידו לדין, ובדרך זו ליתן בידי רשות התביעה את האפשרות לבחון את

טענותיו של חשוד ולשקול אותן בטרם קבלת החלטה על העמדה לדין. זאת, כדי להקטין את סיכוי הטעות שבה

ולמזער את הנזק העלול להיגרם לחשוד ולמשאבים הציבוריים כתוצאה מהחלטה שגויה. יש לקיים את השימוע מראש

כדי שיגשים את תכליותיו באופן מיטבי (ראו לעניין זה בג"צ 1400/06 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממלא

מקום ראש הממשלה, פסקה 15 (6.3.2006); דפנה ברק-ארז "זכות הטיעון - בין צדק פרוצדורלי ליעילות" ספר אור 817 (אהרן ברק, רון סוקול ועודד שחם עורכים, 2013)).

9. בענייננו, וכפי העולה מהמסמכים שצורפו לתגובת המאשימה, המאשימה פעלה בהתאם לחובתה ומכתב היידוע נשלח לנאשם על ידי המאשימה ביום 5.12.23 בדואר רשום לכתובת בישוב ינאח-ג'ת, זאת בהתאם לכתובתו המעודכנת של הנאשם במשרד הפנים. עוד עולה, כי נמסר לייעדו ביום 28.1.24, ועל כן, יש ממש בדברי המאשימה כי יש לראות בכך המצאה כדיון, אף ללא חתימה על אישור המסירה וחרף העובדה כי הנאשם היה שרוי באותה העת במעצר בי בכתובת שונה.
10. בנוסף, במקרה דנן, ב"כ הנאשם לא העלתה טענות לגופו של עניין אשר יש בהן כדי להצביע על כך שאם היה נערך שימוע טרם הגשת כתב האישום הייתה נמנעת הגשתו לבית המשפט, וכבר נקבע בפסיקה כי את נפקות פגם אי קיום זכות שימוע, יש לבחון במסגרת דוקטרינת הבטלות היחסית, לפיה פגם בהחלטה מינהלית אינו מחייב את ביטול ההחלטה, ולבית-המשפט יש שיקול דעת רחב בבואו להכריע בשאלת תוצאות הפגם (ע"פ (ירושלים) 30541/06 - מדינת ישראל נ' יצחק בן אברהם כהן ואח' (25/02/2007)).
11. סדרי הדין נועדו לשרת את מטרת ההליך הפלילי ובהן גילוי האמת. לו הייתה ב"כ הנאשם מעלה טענה משמעותית לגוף העניין, היינו טענה הנוגעת לתיק גופו, לפיה בנסיבות הקונקרטיות של אישום זה, אם היה מתקיים הליך של שימוע טרם הגשת האישום, לא הייתה המאשימה מגישה את האישום כלל, היה אולי מקום לתת משקל כלשהו לטענה, ואולם, במקרה דנן, טענת ב"כ הנאשם נגעה אך ורק לפן הפורמאלי של הפרת חובת היידוע, ולא הועלה בפני כל טיעון מהותי לעצם השימוע.
12. יפים לעניין זה הדברים אשר נאמרו על ידי כב' השופט פוגלמן בע"פ 1053/13 ח.ה. נ' מדינת ישראל ואח' (23.6.13), שם קבע בית המשפט העליון שלא היה מקום להורות על ביטול כתב האישום, אף במקרה בו כלל לא נשלחה הודעת יידוע לנאשם טרם הגשת כתב האישום המייחס לו עבירת פשע חמורה (חבלה חמורה בנסיבות מחמירות) וזאת במסגרת אימוץ כלל הבטלות היחסית:
- "מהתשתית שלפני עולה כי גם אם היינו "חוזרים במנהרת הזמן" לנקודה שבה טרם החל ההליך הפלילי שהתנהל, אין יסוד לקבוע כי אילו היה נערך שימוע מראש התוצאה הייתה אי-הגשת כתב אישום. בנסיבות אלה, ונוכח תכלית השימוע שעליה עמדת לעיל, אין לומר כי מדובר בפגם המצדיק ביטול כתב האישום".
13. לאור כל האמור לעיל, לא מצאתי כי הגשת כתב האישום בנסיבות אלה עומדת בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית, באופן המחייב ביטול כתב האישום. לפיכך, הבקשה נדחית.
14. ההגנה תהיה ערוכה למתן מענה מפורט בדיון הקבוע ליום 22.12.24.
- ניתנה היום, י"א כסלו תשפ"ה, 12 דצמבר 2024, בהעדר הצדדים.